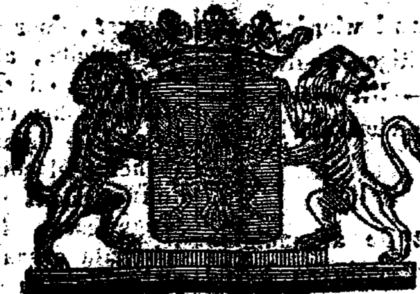
A°. 1838. N°. 150.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 15 December.

Belgisch vraagstuk.

ANTWOORD AAN L'INDÉPENDANT.

(*Vervolg van N°. 149.*)

»Maar" — vervolgt *l'Indépendant*, — doch wij willen, daar dit vertoog toch voornamelijk voor het Buitenland wordt geschreven, de oorspronkelijke woorden van het Brusselsche blad aanhalen: » *Mais laissons de côté toutes ces citations; quelque concluantes qu'elles soient, il est des considérations plus fortes et plus concluantes encore. On sait la répugnance avec la quelle la Belgique se courba sous le traité des 24 articles, la cruelle nécessité à laquelle elle céda, et l'opposition énergique qui se manifesta au sein des chambres. Eh bien! supposons qu'au lieu de soumettre à la législature un traité définitif, par lequel la nationalité belge était reconnue de toutes les puissances de l'Europe, les différends avec la Hollande terminés, les relations entre les deux pays rétablies, la paix enfin irrévocablement cimentée, de manière à amener la réduction des armées; supposons, disons-nous, qu'au lieu de cela on fut venu dire aux Chambres. Voici un traité dont l'exécution est douteuse, que la Belgique ratifiera, mais qui n'obligera point la Hollande, ou auquel la Hollande se soumettra quand elle voudra, dans sept ans peut-être, que les puissances contractantes ne ratifieront de leur côté, qu'avec de réserves, qui vous obligera à tenir l'armée sur pied et à dépenser plus de trois cent millions en armements extraordinaires." A ce langage que croit-on que la chambre eut répondu? Il n'y aurait eu qu'une seule voix, qu'un seul cri pour repousser des propositions aussi dérisoires. Voilà cependant comment la Belgique aurait dû comprendre les choses, si l'on s'en rapportait au* Handelsblad *et au* Journal de la Haye."

»Indien men *in plaats van een definitief traktaat*, zegt *l'Indépendant*; maar wij begeeren juist, dat het traktaat van den beginnen af door de mogendheden als definitief gehandhaafd, thans nog als *definitief* beschouwd blijve;

» waarbij de Belgische nationaliteit erkend werd"; dit geschiedde juist bij het traktaat; en die erkenning zou met hetzelve vervallen; — » de geschillen met Holland beslist"; die geschillen werden bij het traktaat beslist, in weerwil van den koning der Nederlanden, en voor zoo ver België zelf het verlangde; nu begeeren wij juist, dat die geschillen zóó *beslist blijven;* — » de vrede onherroepelijk geklonken, zoo dat men de legers verminderen kon;" — daar het traktaat door de mogendheden als haar *onherroepelijke wil* uitgeschreven was, daar al het daarbij bepaalde aan België door de vijf groote mogendheden van Europa *gewaarborgd* was, moest België zich door zoodanig traktaat genoegzaam tegen Holland beveiligd achten, om deszelfs legers naar goeddunken te kunnen verminderen; "een onherroepelijke met den koning der Nederlanden gesloten vrede, zou het geen meerderen waarborg van veiligheid hebben gegeven, dan een *onherroepelijk* hulpverdrag met de vijf Europische hoofdmagten; en dat die vrede aan België geen meerdere nadeelen zou hebben opgeleverd dan het intusschen bestaan hebbende *status quo*, blijkt daaruit, dat België thans het *status quo* met alle mogelijke middelen, ook met bedreiging van oorlog, behouden wil.

De ongegrondheid der voorstelling van het Brusselsche dagblad, is te in het oogloopend, dan dat wij er langer bij zouden behoeven stil te staan. België heeft het er geenszins voor te houden, als hadde men hare kamers gezegd: *ziedaar een traktaat, welks uitvoering twijfelachtig is*, want het is uitgevoerd, voor zoo ver België zelf het wenschte, *hetwelk België zal ratificeren, maar hetwelk Holland niet binden zal;* België weet zeer wel, dat het Holland gebonden heeft; met geweld heeft men Holland de citadel ontnomen, met geweld de Schelde doen openen; getuige het embargo op onze schepen, en onze door tienvoudige overmagt in Fransche gevangenschap vervoerde troepen; — *waaraan Holland zich zal onderwerpen wanneer het goedvindt;* dat Holland, hetwelk men er het bezwarende van deed dragen, er niet vroeger de vruchten van trok, zou dit eene reden voor België geweest zijn om het traktaat te verwerpen? — *hetwelk de contracterende partijen van hare zijde slechts met reserves zullen ratificeren;* België nam die reserves, die het niet benadeelden, aan; hetwelk u noopen zal het leger op voet van oorlog te houden; *en meer dan* 300 *millioenen aan buitengewone krijgstoerustingen te besteden.*

Was Holland dan zoo verschrikkelijk, dat een plegtig traktaat, de waarborg der vijf groote mogendheden van Europa, België niet genoegzaam beveiligde?

»Omdat België — vervolgt het blad, dat wij bestrijden — omdat België vertrouwen stelde in de verbindtenissen, door de vijf mogendheden op zich genomen, omdat het geloofde dat het traktaat een einde stellen zou aan alle moeijelijkheden, daarom trad het toe, in weerwil van het pijnigende leed, hetwelk het gevoelde over het verlies van Limburg en Luxemburg. — *Omdat België vertrouwen stelde in de verbindtenissen, door de mogendheden op zich genomen*!! Onderhield daarom België zijn leger op voet van oorlog? Besteedde het daarom 300 millioen aan buitengewone krijgstoerustingen? Wonderlijk blijk van vertrouwen!

Omdat de mogendheden de verbindtenissen, die zij jegens België op zich namen, volvoerden, voor zoo ver België zelf het begeerde; omdat het traktaat een einde stelde aan alle moeijelijkheden, waarin België zich bevond; omdat het ten nadeele van Holland werd gehandhaafd, daarom behoort België thans in het traktaat, hetwelk het eenmaal deszelfs *ancre de salut* noemde, te berusten; daarom kan Holland thans de volvoering vragen van deszelfs gunstige bepalingen, alhoewel de Nederlandsche regering goed vond, zeven jaren lang gebruik te maken van de regten van eenen onafhankelijken staat, ten aanzien zijner medestaten, en voorwaarden te weigeren, die zij onbillijk vond, maar thans, 1 tegen 70, door overmagt gedwongen, aanneemt.

EGYPTE.

Alexandrie, 16 *November*. De troepen-zendingen houden nog niet op; men ziet er, telkens nieuwe, benevens wapenen en ammunitie naar Syrie gaan. Heden werden vijf batterijen, voor den Taurus bestemd, op een fregat ingescheept; binnen weinige dagen verwacht men een korps irreguliere troepen uit Opper-Egypte, om eveneens naar Syrie te vertrekken.

RUSLAND.

St. Petersburg, 1 *December*. De geheele keizerlijke familie is thans weder alhier verzameld. Naar men verneemt, zal de hertog *van Leuchtenberg* terstond na het naamfeest des keizers, hetwelk den 18den invalt, naar Munchen vertrekken, ten einde in het voorjaar hier weder terug te komen. — De winter heeft ons deze keer buitengewoon vroeg en snel, verrast. Sinds twee weken hebben wij hier reeds eene voortreffelijke sneeuwbaan en de koude houdt zich tusschen 10 en 12 graden staande. Reeds den 10den der vorige maand zag men de reede voor Kronstadt met sterke ijsschollen overdekt, zoodat de scheepvaart den volgenden dag werd gestaakt.

ZWITSERLAND.

Volgens de algemeene volkstelling, in den loop der twee laatste jaren, over al de 22 kantons gehouden, bevat Zwitserland eene, gelijk men begrijpt, op de oppervlakte zeer ongelijk verdeelde bevolking van 2,188,009 zielen, waaronder 61,313 vreemdelingen van het mannelijke, 21,657 van het vrouwelijke geslacht. Over het algemeen staat het eerste geslacht tot het tweede in de verhouding van 100 tot 102. Op grondslag van gezegde telling bestaat thans het bondsleger — de landweer, die in den gezamenlijken heirban ook begrepen is, afgerekend — uit 64,019 man uitrekkers, dat is, manschappen, die ten allen tijden verpligt kunnen worden den huisselijken haard te verlaten, en regelmatig gekleed en gewapend zijn. Eene bijdrage der kantons tot de bondskas geeft voor dezelve thans een inkomen van 707,740 Zwitsersche franken. De uit matige inkomende regten aan de Zwitsersche grenzen, sinds ongeveer 23 jaar gevormde bondgenootschappelijke krijgsschat, bestaat nu uit 1,658,550 Zwitsersche Franken aan rentbrieven; het overige, met inbegrip van het genoemde, ten bedrage van 3,945,678 uit baar geld, namelijk, dat op verscheiden plaatsen uitstaat en waarover oogenblikkelijk kan worden beschikt.

(*Leipz, Allg. Zeit.*)

DUITSCHLAND.

Uit het Erzgebergte, 4 *December*. Bij de felle koude, welke in de laatste dagen van November plotseling inviel, en zelfs 10 à 12 graden *Réaumur* bereikte, zijn twee handeldrijvende mannen, in verschillende oorden van het Erzgebergte, bevroren. Wij maken hiervan inzonderheid melding, omdat de beide ongelukkigen juist door het drinken van sterken drank, waardoor zij zich tegen de koude beveiligen wilden, spoediger verstijfd en dienvolgens doodgevroren zijn. Mogten deze nieuwe voorbeelden eenigzins bijdragen om den noodlottigen waan tegen te gaan, dat [illegible] sterken drank het ligchaam langen tijd [illegible]

Hannover, 8 *December*. De provinciale staten der hertogdommen Bremen en Verden hebben aan den koning een [illegible] de: » dat het Z. M. behagen mogt, allergenadigst [illegible]

gen tot een vergelijk (betrekkelijk de constitutie) vernieuwd werden, op eene wijze, die eene spoedige herstelling van eenen regtmatigen en duurzamen toestand des openbaren regts konden doen hopen." — Dit adres heeft veel opziens gebaard en wordt door de constitutionelen sterk toegejuicht.

OOSTENRIJK.

Weenen, 4 *December*. Men verwacht hier binnen kort de afkondiging van het nieuwe strafwetboek, hetwelk zeer belangrijke verzachtingen bij de straftoerekening behelzen zal.

— Men verzekert, dat er hier, aanstaande jaar, een diplomatiek congres zal worden gehouden betrekkelijk een pestcordon, waar afgevaardigden van alle Europische oeverstaten zouden verschijnen. Behalve dat het onderwerp reeds op zich zelf, uit een menschlievend oogpunt, zeer belangrijk is, heeft het ook in staatkundige en handelsopzigten veel gewigt, daar de quarantaine-maatregelen alzoo in de verschillende landen volgens algemeene bepalingen zullen worden ingerigt.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 *December*. Heden heeft de plegtige overbrenging van het lijk des maarschalks *Lobau* plaats gehad. Reeds ten zeven uren werden de nationale garden door het appel opgeroepen en ten tien uren geschaard. Ten elf uren verliet de lijkstoet het Carrousel, den weg houdende bij het programma aangeduid. Op de plaats Vendome werd de lijkbaar rondom de kolom gevoerd, waarop het standbeeld van *Napoleon* prijkt. Ten half twee uren kwam het lijk in de kerk der Invaliden, waar, wegens de niet groote ruimte, slechts weinige personen toegang konden bekomen. De geheele kerk was van binnen met zwart behangen en met de wapens van den maarschalk *Lobau* versierd.

— In de gewone briefwisseling leest men heden: » De dagbladen zijn dezen morgen met aanmerkingen gevuld over het vertrek van den heer *Desage* naar Londen, werwaarts hij, naar men zegt, met buitengewone depeches gezonden is. Men beweert, dat hij het aanzoek van het kabinet der Tuilerien gaat vernieuwen, om België een nieuw uitstel te verleenen met opzigt tot de uitvoering der 24 artikelen. Voorts zegt men, dat de verkoeling, die men sedert eenigen tijd in de diplomatische betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland opmerkte, nieuwe vorderingen heeft gemaakt, en dat het Britsch kabinet zich geheel van de Fransche staatkunde afgescheiden heeft.

» Wij gelooven dat er in de loopende geruchten veel waars is gelegen. Het Fransch kabinet aarzelt, sedert de komst aan het bestuur van den heer *Molé*, om te kiezen tusschen het Engelsch en het Russisch bondgenootschap. Eenige openingen zijn zelfs aan het kabinet van St. Petersburg gedaan, en het Engelsch ministerie daarvan de lucht gekregen hebbende, en thans met twee zulke gewigtige zaken, als de Kanadasche en Indische aangelegenheden zijn, bezwaard zijnde, heeft gemeend, zich zoo spoedig mogelijk van de Europesche kwestiën, die de meeste moeijelijkheden baren, los te moeten maken, Spanje alzoo aan zich zelven geheel overlatende, en de moeijelijkheden der Hollandsch-Belgische zaken doorhakkende.

» De gevolgen van het niet zeer openhartig gedrag des heeren *Molé* jegens Engeland schijnen thans op hem zelven neer te komen. Hij gevoelt, dat hij voor het vervolg niet meer met voordeel tegen den wil der andere kabinetten zal kunnen inworstelen, en dat hij weldra genoodzaakt zijn zal, aan den wil der conferencie toe te geven, en Limburg en Luxemburg aan Holland over te laten. Maar te zwichten op dit oogenblik, dat zou gelijk staan, als onderschreef hij zijn eigen val. Zijn gedrag zou zeker in het adres van antwoord op de troonaanspraak hevig gelaakt worden. Laat hij daarentegen de kwestie voorloopig hangende blijven, en onder het publiek de geruchten van oorlog, zonder weerspraak, rondloopen, zoo hoopt hij in de moeijelijkheid der omstandigheden een middel van vreesaanjaging te vinden, dat strekken kan, om hem in het bestuur te handhaven. Wanneer eenmaal het adres gestemd is, zal men de kwestie kunnen beslechten en België tot gehoorzaamheid noodzaken, zonder voor zich zelven zooveel gevaar te loopen."

— De heer *Desage*, een der bekwaamste en meest vertrouwde hoofdambtenaren van het ministerie van buitenlandsche zaken, is gisteren nacht met eene buitengewone zending naar Londen vertrokken. Ten aanzien van de aanleidende oorzaken van deze zending heeft men tot dus verre niets zekers vernomen; men vooronderstelt echter, dat zij belangrijk moeten zijn, vermits anderzins een man, welks tegenwoordigheid aan het ministerie steeds zoo noodig is, als die des heeren *Desage*, zich niet ligtelijk zoude verplaatsen.

— De directie voor den aanleg van den ijzeren weg van Parijs naar Havre meent, dat de rijks-ingenieurs zich, ten aanzien der gevorderde kosten, misrekend hebben, en dat, indien men den val dezer onderneming wil verhoeden, het bewind aan de actie-houders 4 ten honderd jaarlijks moet waarborgen, en het bestuur in de gelegenheid stellen, om nog eene leening van 43 millioenen te sluiten.

— De brieven uit Madrid van den 13^{den} melden, dat de generaal *Alaix* eindelijk bezit van het ministerie van oorlog heeft genomen, maar nog geene ambtgenooten heeft kunnen vinden. Men verzekerde, dat de hertog *de Frias* zich op nieuw, en om de dienst aan den gang te houden, met het ministerie van buitenlandsche zaken zoude belasten.

Parijs, 11 *December*. Onze dagbladen houden zich hoofdzakelijk bezig met de Belgische aangelegenheden, en komen alle daarin overeen, dat de kwestie van het grondgebied ten voordeele van Holland is beslist, en dat het traktaat, in weerwil van de Belgische tegenkanting, ten uitvoer zal worden gelegd.

Behalve deze kwestie, is het hoofdthema der Parijsche dagbladen tegenwoordig de vereeniging der verschillende partijen in de kamer der gedeputeerden, om het ministerie, de zoogenaamde coalitie, te doen vallen. Reeds terstond bij de verkiezing van den president wil men zijne krachten beproeven. Men was overeengekomen, dat *Guizot*, *Thiers* en *Odillon-Barrot*, door het lot, daarnaar zouden dingen, en dat hij, dien het geluk begunstigde, al de stemmen der vereenigde oppositiën zoude verkrijgen. *Thiers* en *Guizot* veranderden echter weldra van denkbeelden, en verklaarden het candidaatschap niet te zullen aannemen, omdat zij, in geval de coalitie de meerderheid niet verwierf, hunne mogelijke minister-wording op het spel zouden zetten, hetgeen dan ook gegrond bevonden werd. In hunne plaats werden alstoen de heeren *Passy* en *Duchatel* als candidaten aangewezen. De heer *Dupin* (de laatstvorige president der kamer) heeft door zijn orgaan, de *Temps*, geweigerd deel te nemen aan deze coalitie; hij vreest aan de doctrinairen als middel tot hunne komst aan het bestuur te zullen verstrekken, en houdt zich dus met zijne aanhangers onzijdig. Gelijk men weet, worden de kamers den 17^{den} dezer geopend.

BELGIE.

Brussel, 12 *December*. Men verzekert, dat de heer *van Praet*, secretaris des konings, heden morgen naar Parijs vertrokken is ten einde derwaarts over te brengen den uitslag der deliberatiën van den ministerraad op de dépêches, waarmede hij van Londen was gekomen. Men voegt er bij, dat de heer *van Praet* insgelijks belast is om aan den koning *Lodewijk Philips* eenen vertrouwelijken brief te overhandigen.

Geve God, dat dit de laatste wisseling van berigten tusschen de twee hoven zij; want de gezigteinder wordt zoo duister, dat, indien er geene spoedige beslechting plaats heeft, groote en noodlottige gebeurtenissen zullen plaats hebben. (*Comm. Belge.*)

— Onder de militaire toebereidselen, door den al te krijgszuchtigen geest van de meerderheid der vertegenwoordigers uitgelokt, noemt men het op oorlogsvoet brengen van twee eskadrons der guides. Men vraagt zich waartoe deze onkosten dienen, wanneer, zoo als zulks door de dagbladen van den heer *Molé* verzekerd wordt, er eene *eenstemmige* beslissing van de zijde der bij de conferencie vertegenwoordigde mogendheden bestaat? Kan België, zonder den steun zijner bondgenooten, willen worstelen tegen geheel Europa, hetwelk den vrede wil? (*id*).

— Het *Journal du Commerce d'Anvers* deelt het volgende mede uit Brussel, dd. 12 dezer:

De gemoederen zijn door al de staatkundige en militaire berigten ten hoogste opgewekt.

Gisteren heeft het regiment der guides bevel ontvangen om twee nieuwe eskadrons te formeren; en men verzekert, dat de thans georganiseerde vier eskadrons naar de provincie Limburg zullen vertrekken.

Men wil op nieuw verzekeren, dat koning *Leopold* voornemens is zich naar Parijs te begeven, ten einde van zijnen schoonvader datgene te verwerven, hetwelk het kabinet *Molé* hem onverzettelijk ontzegt.

Brussel, 13 *December*. Het bewind maakt steeds oorlogzuchtige toebereidselen, en zulks heeft eenen zoo nadeeligen invloed op de prijzen der Belgische binnenlandsche actiën en fonden, dat men, indien dit alzoo moet voortgaan, groote onheilen ducht.

— De staatkunde van Frankrijk komt altijd zeer dubbelzinnig voor, en de oorlogs-toebereidselen van het Belgische bewind schijnen almede de aandacht der naburen te hebben opgewekt.

— De berigten uit Londen van den 10^{den} melden, dat de gunstige tijdingen uit Kanada zijn bevestigd geworden; — dat de opstandelingen allerwege zijn geslagen; — dat men wel gelooft, dat de kwalijkgezinden hunne pogingen zullen hervatten, maar dat de britsche bevelhebber zich in staat gevoelt, om dezelve het hoofd te bieden.

— Onze vertegenwoordigers hebbben in hunne zitting van Maandag de begrooting voor de kosten van marine, ten bedrage van omstreeks 650,000 fr., zonder discussie aangenomen. In dezelfde zitting werd het rapport der centrale sectie op het oorlogsbudget voor 1839 uitgebragt en voorts van wege den oorlogsminister het ontwerp, betrekkelijk het contingent van het leger voor 1839, aangeboden, zijnde hetzelve, even als het vorige jaar, op 100,000 man bepaald, en de ligting van 1839 op 12,000 man.

— Verscheidene bladen beijveren zich, om den indruk te verzachten, dien het gerucht van de oproeping der reserve had doen ontstaan, waardoor 30,000 man in eens onder de wapenen zouden zijn geroepen. De *Indépendant Observateur* meldt, overeenkomstig hetgeen reeds door den gezegd werd, deswege nader, dat de derde divisie van het werkelijk leger, hetwelk tot heden in de Vlaanderen stond en bestaat uit de 3de, 5de, 6de en 12de regimenten infanterie, kompleet was gemaakt, de verlofgangers derzelve waren terug ontboden, en deze divisie thans naar de zijde van het Luxemburgsche zou marcheren, hetwelk van troepen bijna ontbloot was, om hetzelve tegen mogelijk gevaar te dekken. Aangezien het vertrek van deze divisie uit de Vlaanderen, had men op de beveiliging dier twee provinciën moeten bedacht zijn, en van daar dat de 15de en 16de reserve-regimenten, doch deze ook slechts alleen, tijdelijk tot de werkelijke dienst opgeroepen waren.

— Te Hasselt zal op den 24sten dezer de [illegible] der plaats en andere openbare werken tot versterking worden aanbesteed; in Vlaanderen, de bouwing van een paar kazernen op de versterkte punten van West-Kapelle en [illegible].

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 11 *December*. De criminele regtbank van Holland heeft *Laurens van der Tak*, ter zake van den moord van den bevelhebber der correctionele gevangenis van Hoorn, den heer *Buppe*, veroordeeld tot de straf des doods met den strop, en gelast, dat deze straf te Hoorn zal worden voltrokken.

's Gravenhage, 11 *December*. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is van wege de Eerste Kamer berigt ontvangen, dat zij zich met het ontwerp van wet, betrekkelijk de te verleenen toestemming tot de echtverbindtenis van Z. K. H. den erfprins *van Oranje*, heeft vereenigd.

Daarna heeft de centrale afdeeling verslag gedaan over de drie ontwerpen van wet, betrekkelijk de staatsbegrooting voor den jare 1839. De beraadslagingen over die ontwerpen worden aan de orde van den dag gesteld tegen Vrijdag, den 14^{den} dezer.

Uit dat verslag blijkt, dat, ten gevolge van onderscheidene bedenkingen, welke laatstelijk in de afdeelingen op de ontwerpen der begrootingswetten

gemaakt zijn, de regering nog eenige verandering in de voordragten gebragt heeft, daarin bestaande, dat de percentsgewijze belooningen van de ontvangers der belastingen, waarvan het bedrag zoowel van de begrooting der ontvangsten als van die der uitgaven was afgelaten, daarop weder zullen geplaatst worden. Daardoor is het totaal bedrag der begrooting van *f* 44,249,264-44 tot op *f* 45,599,528-17 geklommen.

Evenzeer is, door deze verandering het bedrag van het departement van financiën eenigzins verhoogd geworden, (van *f* 19,348,479-11 op *f* 20,698,638-17.)

Voorts blijkt uit het centrale verslagen, dat men als algemeene aanmerking gesteld heeft, dat men wenschte, dat de begrooting meer en meer *waarheid* zij en blijve, en dat niet *eenige*, maar *al* de staats-uitgaven daarop mogten gebragt worden, zooals bij voorbeeld de hooge raad van adel, loterij en anderen, die daarvan werden afgelaten. Voorts heeft men er op blijven aandringen, dat al de betalingen, die uit de Oostindische geldmiddelen geschieden, zoo in ontvang als uitgave, op de begrooting zouden voorkomen, te meer, omdat *reeds* in 1836 door de regering was verklaard, dat aan dat verlangen zoude voldaan worden. Men heeft zich verder beklaagd, dat door de regering ingewikkeld wordt toegestemd, dat over vroegere jaren meer voor kosten van ontvang en toezigt op de middelen is moeten worden uitgegeven, *dan op de begrootingen was gebragt*, waardoor alzoo erkend wordt, dat aanzienlijke gewone uitgaven gedaan zijn *buiten inwilliging* der Staten-Generaal, hetwelk door geene staatkundige gebeurtenissen of beweeggronden *kan gewettigd* worden. Men wenscht, dat niet alleen de kennis van het *geheel* der uitgaven, maar ook van die ontvangsten, aan de algemeene rekenkamer mogt worden opgedragen; dat door eene herziening van de wet, betrekkelijk dit collegie, meerdere uitbreiding aan het toezigt daarvan gegeven, en niets aan zijne contrôle onttrokken wierd. Sommigen bleven er nog altijd op aandringen, dat het beheer der nationale nijverheid een afzonderlijk hoofdstuk op de begrooting moest uitmaken, daar hun toch niet regt duidelijk is het verband van nationale, dat is inlandsche nijverheid, met buitenlandsche zaken. Met leedwezen had men gezien, dat door de regering onbeantwoord waren gelaten de gedane vragen omtrent de hooge bezoldiging van den gezant en secretaris in Rusland, en de waarneming der *Nederlandsche* belangen in Zweden en te Rome door *Belgen*. Men bleef steeds verlangen naar eene opening van den financiëlen staat van het fonds tot aanmoediging der nijverheid. Nogmaals heeft men te kennen gegeven, dat het wenschelijk ware, dat, ter zake van het strafwetboek, zoodanige hoofdpunten, waaromtrent de opiniën verdeeld zouden kunnen zijn, als bij voorbeeld de soort van straffen, geheel afzonderlijk, en voor alle verdere behandeling en deliberatie, aan de beraadslaging der Staten-Generaal wierden onderworpen. Nopens de voortdurend of niet-voortdurend verbindende kracht der wetten, en het overlaten der beslissing hiervan aan des regters uitspraak in elke voorkomende zaak, meende men, dat de noodzakelijkheid der bepaling, welke wetten voor afgeschaft of vervallen gehouden moeten worden, in juiste verhouding stond met de moeijelijkheid, zoodat, hoe moeijelijker het wezen mogt om de vroegere en latere wetten, verordeningen en besluiten te schiften, en de nog vigerende aan te wijzen, zooveel te noodzakelijker dit werk moest worden geoordeeld. Uit dien hoofde drong men er op aan, dat hiermede spoedig een aanvang gemaakt zou worden. Wijders heeft men verklaard, overtuigd te blijven van het wenschelijke en doenlijke der daarstelling van algemeene en openbare regelen ten aanzien der subsidiën voor waterstaats-werken, ook ten einde alzoo het ware of vermeende der klagten daaraan kunne geloest worden. Wat aangaat het hoofdstuk van het departement van financiën, heeft men blijven verlangen, dat de *f* 5,600,000 op de 5 pCt. schuld niet afgetrokken, maar in uitgave en ontvang gebragt zouden worden, en dat de regering den Staten-Generaal eenige nadere inlichting gelieve te geven omtrent den staat der Oostindische geldmiddelen. Ten aanzien van den aftrek van de *f* 8,400,000 alleen van de werkelijke schuld, heeft een der leden aangemerkt, dat hem deze handelwijze thans, en juist om de omstandigheden waarin wij verkeeren, zeer gevaarlijk voorkwam. Ten opzigte der posterijen heeft men den wensch geuit, dat het tegenwoordig stelsel der centimes aan de paardenpostmeesters daarbij, met vele andere in dit rijk niet noodzakelijke en slechts lastige of bezwarende bepalingen, zal vervallen.

Hierna is de kamer overgegaan tot de verkiezing van drie candidaten voor de opengevallene plaats van lid der algemeene rekenkamer. Voor elk derzelve hebben drie stemmingen plaats gehad door 51 en 52 leden. Ten slotte zijn verkozen, tot 1sten candidaat de heer Mr. *P. Ricker Caarten*, contrôleur van 's rijks belastingen te Zwolle, met 28 stemmen, tegen den heer jhr. *E. van der Dussen*; tot 2den candidaat de heer *J. P. van Mansvelt*, hoofd-ambtenaar bij de algemeene rekenkamer, met 29 stemmen, mede tegen den heer jhr. *E. van der Dussen*; tot 3den candidaat de heer jhr. *E. van der Dussen*, lid der ridderschap en van de staten van Holland, met 25 stemmen, tegen den heer Mr. *A. F. J. Romswinkel*.

De lijst der verkozene candidaten zal door eene commissie den koning worden aangeboden.

's Gravenhage 12 *December*. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap met een ontwerp van wet tot het aangaan eener geldleening ter bedijking en droogmaking van het Haarlemmer-meer. — Dit ontwerp luidt aldus:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat de bedijking en droogmaking van het Haarlemmer-meer noodzakelijk is tot afwending van de gevaren, welke het bestaan van dezen in uitgebreidheid aanmerkelijk toegenomen en steeds toenemenden waterplas reeds hebben veroorzaakt en gestadig al meer en meer veroorzaken, terwijl de uitvoering van dat werk bevorderlijk zal zijn tot uitbreiding van den binnenlandschen handel, de nijverheid en den landbouw.

» Dat het alzoo raadzaam is, derhalve tot de bedijking en droogmaking te doen overgaan, en dat eene geldleening, met speciaal verband van de opbrengst der droog te maken landen, en onder waarborg van het rijk, daartoe het voorname middel kan opleveren.

» Zoo is het, dat wij, den raad van state gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

» Art. 1. Ter bestrijding van de kosten der bedijking en droogmaking van het Haarlemmer-meer, zal er op de bijdrage tot die kosten, door de staten van Holland reeds toegestemd, op zoodanige bijdrage als daartoe door de belanghebbende districten mogt worden verleend, en voorts van de opbrengst van den verkoopprijs der drooggemaakte landen, derzelver inkomsten en alle meerdere opbrengsten met die onderneming in verband staande, eene geldleening worden geopend, ten bedrage van *acht millioenen guldens*, tegen eene rente van 5 ten honderd in het jaar.

» Art 2. De aflossing dezer geldleening zal aanvangen met het jaar, volgende op dat in hetwelk de droogmaking zal zijn voltooid. Zij zal jaarlijks ten minste bedragen één ten honderd van het oorspronkelijke kapitaal en vermeerderen naarmate de beschikbare gelden dit zullen toelaten.

» Art. 3. De bovenstaande geldleening wordt door het rijk gewaarborgd, en zal, dien ten gevolge, wanneer het onderpand, in Art. 1 aangewezen, ongenoegzaam mogt bevonden worden om daaruit de renten en aflossingen in de twee eerste artikelen dezer wet bepaald, goed te maken, daarin door het rijk worden voorzien.

» Art. 4. De koopprijs der droog te maken gronden zal in schuldbrieven dezer geldleening kunnen worden voldaan.

» Art. 5. De drooggemaakte landen zullen, na derzelver verkoop, vrijdom van grondlasten genieten, gedurende den tijd van vijf en twintig achtereenvolgende jaren."

— De commissie der kamer, welke gisteren belast was, met het overhandigen van de lijst van drie candidaten voor de openstaande plaats bij de rekenkamer, heeft verslag gedaan, dat zij die lijst aan Z. M. den koning heeft aangeboden, en dat Z. M. geantwoord heeft, dat hoogstdezelve de keus op een dezer candidaten zal vestigen en uitbrengen.

— Heden hebben de beide kamers der Staten-Generaal, in geheim committé, staatkundige mededeelingen van den minister van buitenlandsche zaken ontvangen. Beiden zijn daartoe anderhalf uur vergaderd geweest, en zoo men verneemt, zijn de leden verzocht geworden, het medegedeelde geheim te houden.

Kampen, 12 *December*. In de afgeloopene week heeft zich in deze stad en omstreken eene zeer besmettelijke ziekte onder het rundvee geopenbaard, die zich door ontsteking en blaren vooral aan de tong kenmerkt, en hun het eten moeijelijk, soms ondoenlijk maakt. Geheele stallen zijn er door aangetast, en de kwaal verspreidt zich met ongeloofelijke snelheid.

AMSTERDAM, den 13 December.

Beurs van 12 December.

Onze speculanten zijn gretig naar nieuwstijdingen van elders: intusschen waren dezelve voor heden van weinig beteekenis; alleen merkt men de vele toebereidselen op die in België tot oorlog gemaakt worden. Wel is waar boezemen deze geene vrees in, doch dezelve werkten eenigermate nadeelig op den prijs der inlandsche effekten. Veel zal afhangen van de troonrede in Frankrijk en het gedrag der Fransche kamers; tot zoo lang is het voorzigtig om geen oordeel te vellen.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 53¼; 5 pCt. 100⅛; Kansbiljetten 24⅜ à $\frac{3}{16}$; 4½ pCt. Syndikaat 94¾; oude aandeelen Handelmaatschappij 175¼; 5 pCt. Oostindië 98¾ à $\frac{13}{16}$; Rijn-Spoorweg 102½.

Spanje. Ardoins 16$\frac{7}{16}$ à ½.

Rusland. Oude Russen 105¾; nieuwe 105⅝; Russen van 1831 en 1833 97¾.

Columbia. 2de Leening van 100 pond 16¾ à $\frac{11}{16}$; Coupons 3⅝.

Beurs van 13 December.

Eenige niet onbeduidende inkoopen, welke heden in 2½ pCt. Integralen, zoo men wil voor Belgische rekening, geschied zijn, gaven aan dit effekt, alsmede aan alle overige inlandsche, een meer willig aanzien en tot het einde toe bleef vraag, bijzonder voor 2½ pCt., heerschen. Nieuwstijdingen waren er intusschen niet bekend.

In vreemde schuldbrieven gaat bij voortduring zeer weinig om.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 53$\frac{15}{16}$; 5 pCt. 100$\frac{5}{16}$ à ⅜; Kansbiljetten 24¼ à $\frac{5}{16}$, 4½ pCt. Syndikaat 94¾ à ⅞; 3½ pCt. dito 79½; oude aandeelen Handelmaatschappij 175¾; 5 pCt. Oostindië 98$\frac{15}{16}$ à 99.

Spanje. Ardoins 16$\frac{1}{2}$.

Russische en Oostenrijksche als gisteren.

Mengelwerk.

Wageningsche Poort-zaak.

(*Naardien sommigen het gebeurde, betrekkelijk de poortgeldheffing enz. te Wageningen, waarvan in ons laatste nommer sprake was, zoo onbegrijpelijk vonden, dat zij er bijna geen geloof aan konden hechten, geven wij thans letterlijk de daarbij vermelde dagvaarding, en zullen misschien in een volgend nommer het vonnis zelf geven.*)

In den jare achttien honderd acht en dertig, den [illegible] en twintigsten November, ten verzoeke van den heer HERMAN KLEIJN [illegible], wonende te Wageningen in Wijk A. N°. 87, alwaar voor hem tevens in deze, voor zoo veel noodig, domicilie gekozen wordt, heb ik ondergeteekende MAGNUS VAN BAAK, deurwaarder bij het kanton-geregt van Wageningen en [illegible] de aldaar in de Boterstraat Lett. A. N°. 252, Gedagvaard JAN VAN [illegible], kuiper, wonende te Wageningen, mijn exploit doende te zijnen woonhuize en sprekende aldaar met *hemzelven in persoon*, om te verschijnen ter audiëntie van den Edel Achtbaren Heer kantonregter te Wageningen, zitting houdende op het raadhuis aldaar, op Woensdag den vijfden December dezes jaars 1838 acht en dertig, des voormiddags ten tien ure, ten einde:

Aangezien de rekwirant in den avond van den zesden October [illegible] in gezelschap der heeren CHARLES WILLIAM JULES Baron [illegible] en VINCENT JACOB VAN DOLDER, partikulieren, te Wageningen [illegible] met zijnen koetsier, rijtuig en paard voor de Bergpoort [illegible] Wageningen gekomen zijnde, dezelve heeft gesloten gevonden; —

Aangezien weldra daarna de gedaagde goedgevonden heeft, die poort te openen, en de genoemde heeren VAN LYNDEN en VAN DOLDER, vrij en ongehinderd door dezelve te laten gaan, terwijl hij voor het passeren van den rekwirant met deszelfs koetsier, paard en rijtuig, eene som van tien centen vorderde;

Aangezien de rekwirant den nacht niet buiten de stad verkiezende door te brengen, en zich zelven niet met geweld den doortogt willende banen, schoon hij zich dien ook met geweld en wederregtelijk ontzegd zag, aan den gedaagde de voor zijn persoon gevorderde som van twee en een halve cent, onder protest van niet gehoudendheid, heeft voldaan, terwijl des rekwirants koetsier paard en rijtuig, zijn teruggekeerd, en buiten de stad Wageningen, in de herberg van JAN WILLEM REIJERS hebben moeten overnachten;

Aangezien de gedaagde tot goedmaking zijner gezegde handeling zoude moeten bewijzen, hetgeen hij niet doen kan; — dat hij in den avond van den zesden October jongstleden, uit kracht van wettelijk bestaande verordeningen, van den rekwirant eene zekere retributie heeft mogen vorderen, voor het doorlaten door de Bergpoort te Wageningen, van den persoon des rekwirants, alsmede van zijnen koetsier, paard en rijtuig, terwijl aan de heeren VAN LYNDEN en VAN DOLDER, voornoemd, de intrede in de stad zonder eenige betaling werd toegelaten;

Aangezien de gedaagde dus overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 1395 en 1401 van het burgerlijk wetboek verpligt is, zoo tot teruggave van hetgeen de rekwirant onverschuldigd betaald heeft, als om de schade te vergoeden, welke de rekwirant door de omschrevene, wederregtelijke daad des gedaagden geleden heeft;

Aangezien de rekwirant, schoon anders daartoe volkomen geregtigd, deze schade niet hooger wil stellen dan hetgeen hij voor het verblijf van deszelfs koetsier, paard en rijtuig in de herberg van JAN WILLEM REIJERS, buiten Wageningen, in den nacht tusschen den zesden en zevenden October laatstleden betaald heeft, hetgeen de som van een gulden bedraagt, blijkens eene door den gezegden herbergier afgegevene kwitantie, welke is geregistreerd te Wageningen, den negen en twintigsten November 1800 acht en dertig, door den ontvanger AB HAMM, in deel acht, folio zestien, verso vak vijf, zich bij vonnis van den gemelden kantonregter te hooren condemneren, om aan den rekwirant, tegen behoorlijke kwitantie, te betalen de som van *een gulden twee en een halve cent*, zijnde het gezamenlijk bedrag van de schade, door des gedaagden onwettige belemmering in den doortogt der Bergpoort te Wageningen, des nachts tusschen den zesden en zevenden October jongstleden, bij den rekwirant geleden, en van het door den gedaagde wegens het openen dier poort, uit handen van den rekwirant onverschuldigd ontvangene, en zulks met de wettige interessen sedert den dag der dagvaarding, alsmede in de kosten van den processe.

En heb ik, deurwaarder voornoemd, mijn exploit doende en sprekende als boven, aan den gedaagde afschriften gelaten der hierboven vermelde kwitantie, en van dit exploit, waarvan de kosten zijn *drie gulden vijf en zeventig en een halve cent*.

Origineel	ƒ 0-62
Copij	» 0-15½
Register	» 0-20
Registratie	» 0-98½
2 Zegels	» 0-84
Registratie van de kwitantie en zegel	» 0-45½
Zegel van de kwitantie en het copie	» 0-50
	ƒ 3-75½

M. VAN BAAK.

Geregistreerd te Wageningen, den dertigsten November 1800 acht en dertig, deel zes, folio zeven, recto vak een, twee bladen en geen renvoijen; ontvangen voor regt tachtig centen, makende met de drie en twintig opcenten acht en negentig en een halve cents. (ƒ 0-98½).

De Ontvanger.
AB HAMM.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 7 Dec. M. E. Gitsels, geb. Bertran, Z. — 8 Dec. G. van Reemen, geb. Derksen, D. — 9 Dec. J. G. Reinders, geb. Blom, Z. — C. Bakker, geb. ter Maat, Z. — H. F. Verkerk Pistorius, geb. Bicker, Z. — W. Arnts, geb. Derkzen, Z. — 10 Dec. E. van Hattum, geb. Frijters, D. — 12 Dec. J. Roelofs, geb. Rasing, Z. — G. Willemsen, geb. Askamp, D. — 13 Dec. [illegible], geb. Ebbings, D.

Overleden: [illegible] Dec. H. de Ligt, 2 d. — 8 Dec. Doodgeb. Z. van A. van der Aa en [illegible] Hendriks. — G. E. Driesner, 59 j. 4 m. — 9 Dec. R. E. Broekhuizen, [illegible] m. — 10 Dec. Doodgeb. Z. van M. Westerman en H. Hermsen. — 11 Dec. J. Willemsen, 7 w.

[illegible]

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 5 Dec. D. Vos, geb. van [illegible], [illegible] — 8 Dec. G. Romeijn, geb. Visser, D. — 9 Dec. A. Bouwe, [illegible] — 11 Dec. D. Oldenek, geb. van Rossum, D. — G. Willebrords, [illegible] — 12 Dec. G. Bensdekamp, geb. Brus, D.

Overleden: 8 Dec. J. M. Schruckelkamp, Wed. Sloos, 71 j. — J. M. Steemers, geb. van Zwoll, 38 j. — 10 Dec. M. Hendriks, 4 m.

TE TIEL.

Gehuwd: 8 Dec. A. Bax met A. Willemse. — A. Zoutendijk met M. C. Ingenhorst.

Bevallen: 10 Dec. J. Hittinger, geb. Appel, Z.

Overleden: P. Guillot, 1 j.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 14 December 1838.

Oude Weit van ƒ 11,30 tot ƒ 13,00; *Nieuwe Weit* van 1838 van ƒ 10,00 tot ƒ 12,60; *Rogge* van ƒ 6,00 tot ƒ 7,30; *Boekweit* van ƒ 4,70 tot ƒ 5,50; *Garst* ƒ 4,20 tot 4,80; *Voerhaver* van ƒ 2,10 tot ƒ 2,50; *Paarde Boonen* van ƒ 5 00 tot ƒ 5,40; *Graauwe Erwten* van ƒ 7,50 tot ƒ 9,50; *Groene Erwten* van ƒ 7,00 tot ƒ 10,00; *Geele Erwten* van ƒ 5,00 tot ƒ 5,50; *Aardappelen* van ƒ 1,30 tot ƒ 2,00; *Boter* van ƒ 0,55 tot ƒ 0,65 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 13 Dec. 3 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 20 D.
Den 14 Dec. 2 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 20 D.

Advertentiën.

† § † De Notaris Mr. *G. VAN ECK* zal, op Donderdag den 27sten December 1838, des morgens ten 9 ure, ten huize van *J. P. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*, publiek verkoopen:

20 perceelen AKKERMAAL-SCHELHOUT,
14 » BEUKENBOOMEN,
41 » STAANDE DENNENBOOMEN,
52 » GEHAKTE DITO,

Waaronder *zeer zware* Boomen, geschikt tot PAALWERK, PLANKEN, DEELEN, RIBBEN, SPARREN enz.

Alles staande op de Landgoederen *Klarenbeek en Angerenstein*, waarvan aanwijzing geschiedt door den Bouwman *NIJENHUIS* aldaar.

Voorts zal, ter zelfder uur en plaats, worden verpacht: eene WEIDE, genaamd *de Volkenhuizensche Weide*, gelegen onder *Arnhem*, in het *Arnhemsche broek*, groot 9 Bunders 21 Roeden en 10 Ellen.

† § † Aan het Logement, in de Heerlijkheid *Rosendaal*, zal, op Maandag den 24sten December 1838, des morgens ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris Mr. *G. VAN ECK*, in het openbaar worden geveild:

21 perceelen AKKERMAALSHOUT en
20 » BEUKENBOOMEN; staande onder *Rosendaal*, en nader bij billetten aangewezen.

Voorts 15 perceelen WILLIGENHAAR, staande op den *Burk*, in het *Velpsche Broek*.

§ § † De Notaris *C. E. STOLK*, te *Zemmel*, zal, op Donderdag den 27sten December 1838 bij [illegible], en 14 dagen daarna, den 10den Januarij 1839, bij [illegible], beide des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *S. H. SAM*, te *Gent*, in het openbaar verkoopen:

Twee HOFSTEDEN, onder *Gent* gelegen, elk bestaande uit HUIS, HOF, BOOMGAARD en BOUWLAND, de eene, *het Vlietgras* genaamd, groot ongeveer 3½ Bunder, en de andere, *Jan-Engelen-Hofstad* genaaamd, groot ruim 1 Bunder.

AANZIENLIJKE VERKOOPING.

DE RENTMEESTER te *Wadenoijen* zal, op Donderdag den 20sten December dezes jaars, publiek doen verkoopen: Ruim 500 IJPEN en 200 EIKENBOOMEN, zeer geschikt voor TIMMERHOUT, enz. Staande bij het Huis *Wadenoijen*; bij bijletten breeder omschreven.

† † † Men verlangt, bij eene Burger-Weduwe, voor eenen civielen prijs, IN DEN KOST, eene WEDUWE zonder kinderen, of eene bejaarde JONGE DOCHTER. — Adres met franco-brieven, onder Letter H, bij den Drukker en Uitgever dezer Courant.

† † † *Instruction in the ENGLISH and [illegible] LANGUAGES, [illegible]* [illegible] *by letter* [illegible] *Arnheim.*

Bij *H. T. SCHIERBEEK*, JUNIOR, te *Groningen*, is uitgegeven en alom te bekomen:

I. *F. STOLLE*, ELBA EN WATERLOO, een Geschiedkundige Roman uit de Jaren 1814 en 1815. Naar het Hoogduitsch, in 2 deelen. . . . . à ƒ 6,80.

II. TIJDSCHRIFT van het Genootschap: *Ter Bevordering der Nijverheid*, gevestigd te *Onderdendam*. Eerste Deel, Eerste Stuk, met eene Plaat . . . . à ƒ 1,10.

III. *J. F. LEHMANN*, Wenken over den Omgang met Krankzinnigen. . . . . à ƒ 0,50.

Dit laatste, van hoogerhand dezer dagen aanbevolen Werkje verdient allezins opmerking.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.